

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ POVIJESTI

1. SKUPINA: Prapovijest i Stari vijek

ŠKOLSKA GODINA: 2014. / 2015.

Četvrtak, 5. veljače 2015.

13:00 – 14:00 sati

ZAPORKA: _____

OIB: _____

BROJ BODOVA:

50	
-----------	--

POSTOTAK RIJEŠENOSTI TESTA: _____

ČLANOVI PROSUDBENOG POVJERENSTVA:

1. _____

2. _____

3. _____

(MJESTO I NADNEVAK)

NAPUTCI:

1. Imate 60 minuta za rješavanje ispita.
2. Odgovore u ispitupisujete na za to predviđena mjesta. Ispred svake skupine zadataka nalazi se uputa za njihovo rješavanje. Pozorno ju pročitajte.
3. Ispit pišite plavom ili crnom kemijskom olovkom. Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s 0 bodova
4. Osobna imena i prezimena te geografska imena pišite izvorno prema udžbenicima odobrenim od MZOS-a u šk.g. 2014./2015.
5. Jednom napisane odgovore nije dopušteno prepravljati.
6. Možete koristiti list za koncept tijekom rješavanja ispita. List za koncept predviđen je kao pomoćni list i on se neće bodovati. U omotnici zajedno s ispitom predajete i list za koncept.
7. Želimo Vam mnogo uspjeha!

I. U zadatcima koji slijede samo je jedan odgovor točan. Zaokružite slovo ispred točnog odgovora.

1. Koloniju Isu (*Issa*) na jadranskom otoku Visu osnovali su stanovnici:

A. Mesane

1	
----------	--

B. Korkire

C. Sirakuze

D. Para

2. Prije nego je postala dio perzijske države Suza je bila prijestolnica:

A. Medije

1	
----------	--

B. Partije

C. Baktrije

D. Elama

3. Židovski narod su na početku njegove povijesti vodili:

A. kraljevi

1	
----------	--

B. patrijarsi

C. suci

D. proroci

4. Načelo *sine ira et studio* u svojim djelima slijedi:

A. Tit Livije

1	
----------	--

B. Kornelije Tacit

C. Tukidid

D. Herodot

5. Pogrebna maska prikazana na slici pripada:

1	
---	--

- A. Mikenskoj kulturi
- B. Minojskoj kulturi
- C. Trojanskoj kulturi
- D. Kikladskoj kulturi

6. Pročitajte ulomak izvornog teksta.

*Tebi ispričat ću, Gilgamešu, pripovijest tajnu,
Bogova tajnu jednu tebi ću ja otkriti.
Grad Šurippak ti poznaje, na Eufratu što leži.
Grad je to stari i bogovi blagonakloni bijahu njemu.
Ali, evo, potop na njega navesti, bogovi naumiše veliki.*

Kojim je gradom državom vladao vladar spomenut u tekstu?

- A. Larsom
- B. Urom
- C. Lagašom
- D. Urukom

1	
---	--

7. Za vladavine kojeg židovskog kralja grad označen strjelicom postaje prijestolnica?

1	
---	--

- A. Salomona
- B. Saula/Šaula
- C. Davida
- D. Roboama

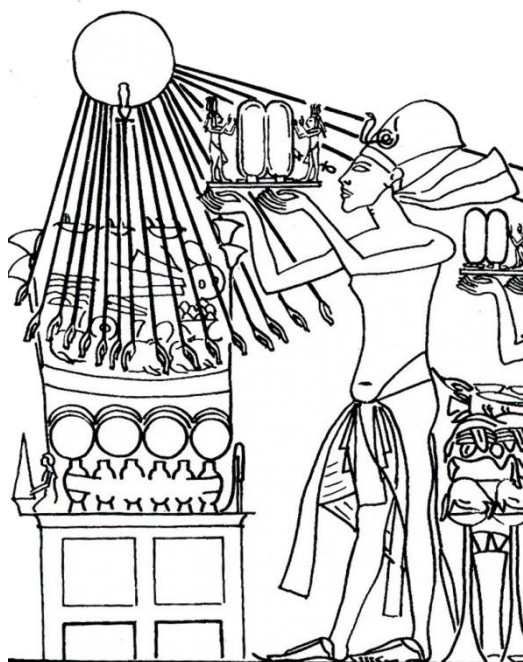
8. Prvo fonetsko pismo u povijesti razvili su:

- A. Sumerani
- B. Krećani
- C. Feničani
- D. Egipćani

1	
---	--

9. Na slici je prikazan faraon:

1	
---	--

A. Amenofis IV.

B. Ramzes II.

C. Sezostris III.

D. Tutmozis III.

II. U sljedećim zadacima povežite međusobno srodne pojmove upisivanjem slova na praznu crtu iza broja. Tri od ponuđenih pojmova nemaju svoj odgovarajući par i nigdje se ne povezuju.

10. Pridružite spiljama/lokalitetima otoke na kojima se nalaze:

1. _____ Vela jama

a) Vis

2. _____ Lopar

b) Lošinj

3. _____ Markova spilja

c) Brač

d) Hvar

e) Rab

f) Pag

3	
---	--

11. Pridružite pojmu njegovo objašnjenje:

1. _____ heka	a) vladarska kruna
2. _____ Ramajana	b) epska pjesma
3. _____ yu	c) brončana posuda
	d) pogrebi napjev
	e) mitski kralj
	f) pastirski štap

3	
---	--

III. U sljedećim zadacima dopunite rečenice tako da na praznu crtu upišete odgovarajuću riječ ili broj.

12. Prvu znanstvenu i kritičku povijest Hrvata napisao je:

_____.

1	
---	--

13. Kretska vladavina nad morem tijekom 2. tisućljeća prije Krista naziva se

_____.

1	
---	--

14. Proučavanjem povijesnog izvora prikazanog na fotografiji bavi se pomoćna povijesna znanost koja se zove _____.

1	
---	--

15. Čl. 1. Ako čovjek optuži čovjeka i okrivi ga za ubojstvo, pa to ne dokaže, neka se optužitelj ubije. Čl. 3. Ako čovjek u parnici lažno svjedoči, pa rečeno ne dokaže, neka se čovjek ubije ako se u parnici radi o životu.

1	
---	--

Vladar koji je donio ovaj zakonik vladao je u Mezopotamiji tijekom _____ st. pr. Kr.

16. Društvenu podjelu na staleže prikazanu na slici uredio je kralj _____.

1	
---	--

17. *Tauri imaju ovakve običaje; brodolomce i sve uhvaćene Grke, koje je more izbacilo na obalu žrtvuju djevici (Artemidi) na ovakav način: najprije ih posvete, a zatim ih udaraju toljagom po glavi.*

1	
---	--

Običaj opisan u navedenom povijesnom izvoru prakticiran je na poluotoku _____.

18. Najduži trgovački put na svijetu, koji je povezivao Daleki istok s Mediteranom, poznat je pod imenom _____.

1	
---	--

19. U staroegipatskim hijeroglifskim tekstovima faraonovo ime upisivano je u elipsoidni oblik koji se zove _____.

1	
---	--

20. Prva država u kojoj je započelo kovanje novca bila je _____ u Maloj Aziji.

1	
---	--

IV. U sljedećim zadatcima poredajte kronološki navedene činjenice, događaje, procese ili osobe, upisivanjem rednih brojeva od 1. do 4. na praznu crtu iza slova, tako da 1. označava najstariji, a 4. najmlađi (zadatci 21. – 23.) i zaokružite slovo ispred samo jednog točnog kronološkog slijeda (zadatci 24. i 25.)

21. Kronološki poredajte rimske povjesničare i pisce prema godini rođenja.

- A. _____ Tit Livije
- B. _____ Gaj Svetonije Trankvil
- C. _____ Marko Tuliје Ciceron
- D. _____ Plutarh

2	
---	--

22. Kronološki poredajte vladare prema vremenu vladavine.

- A. _____ Kserkso
- B. _____ Nabupolasar
- C. _____ Nabukodonosor/Nabukadnezar
- D. _____ Nabonid

2	
---	--

23. Kronološki poredajte prema vremenu nastanka.

- A. _____ *Poduke Merikarea*
- B. _____ Narmerova paleta
- C. _____ hramu Abu Simbelu
- D. _____ *Žalopojka Ipu Ura*

2	
---	--

24. Koji niz određuje točan kronološki slijed razdoblja povijesti grčkog prostora?

- a) Mračno doba – Minojska kultura – Arhajsko doba – Mikenska kultura
- b) Minojska kultura – Mikenska kultura – Mračno doba -Arhajsko doba
- c) Minojska kultura – Mikenska kultura – Arhajsko doba – Mračno doba
- d) Arhajsko doba – Mračno doba – Minojska kultura – Mikenska kultura

1	
---	--

25. Koji niz određuje točan kronološki slijed razvojnih faza čovjeka?

1	
---	--

- a) Australopithecus afarensis – Australopithecus africanus – Homo Habilis – Homo erectus
- b) Australopithecus africanus - Australopithecus afarensis – Homo Habilis – Homo erectus
- c) Australopithecus afarensis – Australopithecus africanus – Homo erectus – Homo Habilis
- d) Australopithecus africanus - Australopithecus afarensis – Homo erectus – Homo Habilis

V. U sljedećim zadacima proučite povijesne izvore i kratko odgovorite na postavljena pitanja.

26. *Moj suprug je umro, a nemam sinova. Kažu mi da imaš mnogo sinova. Mogao bi mi dati kojeg da postane mojim mužem. Nikad neću uzeti jednoga od svojih podanika i učiniti ga svojim mužem. Od toga zazirem.*

A. Kralju koje zemlje je ovo pismo uputila egipatska kraljica udovica Ankesenamun?

1	
---	--

B. Kako se zvao muž ove kraljice?

1	
---	--

C. Kako se zvao arheolog koji je otkrio njegovu grobnicu?

1	
---	--

27. *Pitam te, reci mi prema istini, o Gospode, tko je prvi otkrivač i otac zakona; tko je stvorio stazu suncu i zvijezdama; tko – da se Mjesec javlja i nestaje – sve to, premudri, i ostalo želim saznati. Ahura Mazda sam.*

A. Iz koje zemlje potječe ovaj religijski tekst?

1	
---	--

1	
---	--

B. Kako se zvao prorok i utemeljitelj spomenute religije?

C. U kojem je stoljeću živio?

1	
---	--

28. *Sedamsto tisuća muškaraca bilo je kažnjeno kastracijom i poslano na iskopavanje grobnice. Kopali su duboko do razine vode, iskopali dvorane za palaču i administraciju, potom unijeli sarkofag. Ljevačima bronce naređeno je da naprave automatske lukove i strijele, tako da ako netko pokuša prodrijeti u grobnicu, bude prostrijeljen.*

A. Kako se zvao vladar o čijoj se grobnici govori u tekstu?

1	
---	--

B. Kojom je zemljom vladao?

1	
---	--

C. U kojem je stoljeću vladao?

1	
---	--

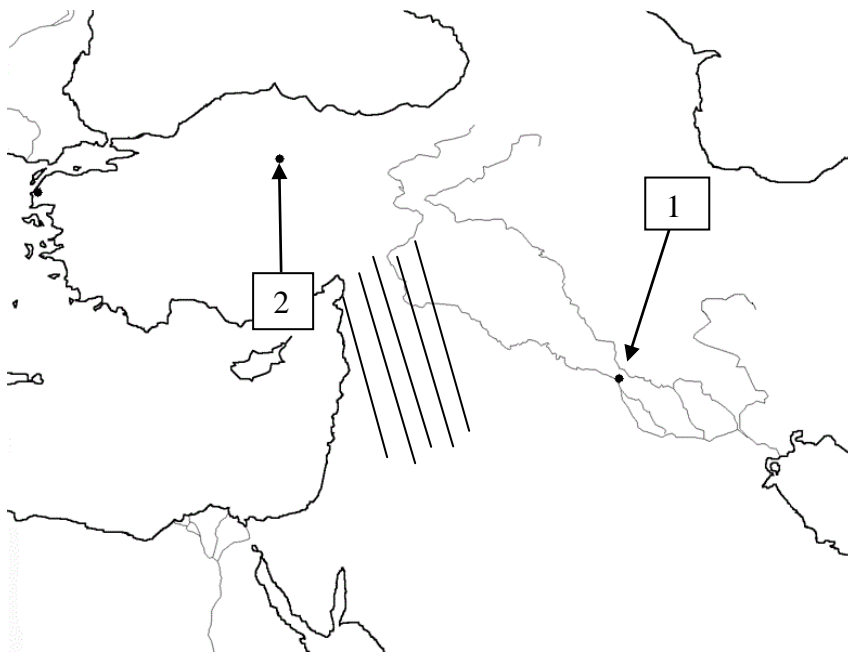
VI. U sljedećim zadacima pažljivo promotrite karte i odgovorite na postavljena pitanja.

3	
---	--

29. A. Kako se zvao grad koji su utemeljili Amorićani (označeno strijelicom broj 1)?

B. Kako se zvao grad s lavljim vratima na ulazu (označeno strijelicom broj 2)?

C. Kojoj dinastiji je pripadao perzijski kralj koji je osvojio područje označeno kosim crtama?

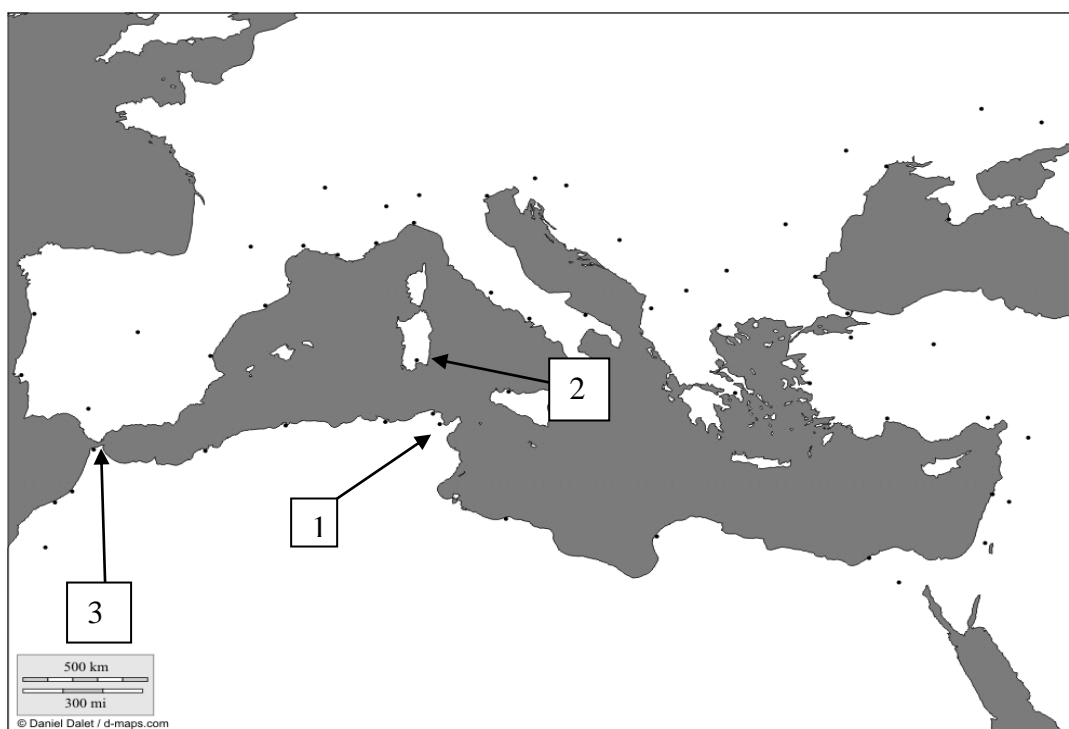

30. A. Kako se zvala kolonija grada Tira (označeno strjelicom broj 1)?

3	
---	--

B. Kako se zove brončanodobna kultura karakteristična za prikazani otok (označeno strjelicom broj 2)?

C. Kako se u antičko vrijeme zvao morski prolaz (označeno strjelicom broj 3)?

**31. A. Kako se zvala grčka kolonija na najsunčanijem jadranskom otoku
(označeno strjelicom broj 1)?**

3	
---	--

**B. Kako se zove spilja na području sjeverozapadne Hrvatske u kojoj su nađeni
ostatci neandertalca stari oko 28 tisuća godina (označeno strjelicom broj 2)?**

C. Koji je ilirski narod naseljavao područje označeno okomitim crtama?

